

בעניין:

הופשטיין אבנר, ת.ז. 028662609.

ע"י ב"כ עוה"ד משה בן – דת ואח'
מדרך מנחם בגין 7, בית גיבור ספורט, קומה 26
רמת גן 5268102.
טלפון: 03-5751011, פקס: 03-7518416.
E-mail: moshe@bendat-law.co.il

התובע

- נגד -

מדינת ישראל – משרד הבטחון
באמצעות פרקליטות אזרחית, מחוז ת"א
דרך מנחם בגין 154, תל אביב

הנתבעת

מהות התביעה : כספית
סכום התביעה (קרן בלבד) : ₪ 590,940

פיצוי בגין פיטורין שלא כדין ₪ 84,840

הפרש פיצויי פיטורין ₪ 6,100

פגיעה בשם טוב ובגין התעמרות ₪ 500,000

כתב תביעה

מבוא

עניינה של תובענה זו הוא פגיעה חמורה בשמו הטוב של התובע, בתפקידו כעיתונאי ותחקירן בכיר, ובאפשרות תפקודו כעיתונאי ותחקירן בכיר.

התובע אשר שימש כראש מחלקת (DESK) תחקירים בתחנת הרדיו הצהלית – גלי צה"ל, חווה בעבודתו, פגיעה קשה בחופש הביטוי, בחופש העיתונות ובעבודתו המקצועית ואשר סופה בפגיעה גם בזכויותיו הכלכליות.

זהות הצדדים

1. התובע, מר אבנר הופשטיין, יליד שנת 1971, עיתונאי חוקר בכיר, מזה 22 שנים, אשר בכל הזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה נקרא לחדש את מחלקת התחקירים בגלי צה"ל (להלן: "גלי צה"ל" ו/או "התחנה") כאזרח עובד צה"ל, הקים את המחלקה מחדש, ניהל צוות של 2-4 חיילים, קידם וערך תחקירים עיתונאיים בהם נחשפו שחיתויות ברמות שונות בגופים שונים, הגיש וערך מעת לעת תכניות אקטואליה, ואשר סבל כמעט כל העת מסביבת עבודה עוינת, מהצרת צעדיו, פגיעה בשמו ובתפקודו העיתונאי תוך מאבקים מתישים ונסיונות (ואף הצלחות לעיתים) לצנזר את תחקיריו ו/או כתבותיו ללא כל סיבה מקצועית ו/או עניינית, עד שלבסוף פוטר מעבודתו, תוך פגיעה קשה בזכויותיו ובניגוד לכל דין (להלן: "התובע").

2. הנתבעת הנה מדינת ישראל – משרד הבטחון, אשר בכל הזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה היתה הבעלים ו/או המחזיקה ו/או המפעילה של התחנה, המהווה יחידה צהליית, והיתה המעסיקה ו/או המפעילה ו/או המנהלת של עובדי התחנה אזרחים עובדי צה"ל ו/או החיילים המשרתים בה ואשר העסיקה גם את התובע באמצעות מרכז האזרחים עובדי צה"ל (להלן: "תע"צ") והייתה אחראית באחריות ישירה ו/או שילוחית לכל מעשה ו/או מחדל של מי מעובדיה ו/או מטעמה ו/או לפגיעה בחופש העיתונות ו/או בשמו הטוב ו/או במקצועיותו ולהתעמרות בתובע ו/או לפגיעה קשה בזכויותיו על פי דין.

3. מר ירון דקל, שימש בכל הזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה, ניהל ו/או פיקד על גלי צה"ל (להלן: "מפקד התחנה" ו/או "דקל"), והיה אחראי על נהלי התחנה ו/או אופן התנהלותה, גם העיתונאית ו/או המקצועית ופגע בזכויות התובע בעצמו ו/או באמצעות אחרים, ואחראי באחריות ישירה ו/או שילוחית לכל מעשה ו/או מחדל שלו עצמו ו/או של מי מצוות התחנה ו/או לפגיעה בזכויותיו של התובע על פי דין לרבות זכויותיו הכלכליות.

4. מר אבי ברזילי שימש בחלק מן המועדים הרלבנטיים לתביעה כראש מחלקת החדשות בגלי צה"ל (להלן: "ברזילי") ושימש כעורכו הראשי ו/או מפקדו הישיר של התובע ופעל נמרצות לפגוע בו (כמו גם בתחנה עצמה ובצוות עובדים בכיר ונרחב), להצר את צעדיו, לפגוע בשמו הטוב ובמוניטין הרב של התובע, ולצנזר את תחקיריו. ברזילי, מנע מהתובע פעילות, ופעל לצמצם את תפקידיו והכל תוך פגיעה אנושה בחופש העיתונות, בשמו הטוב של התובע וזכויותיו על פי דין ואחראי באופן ישיר ו/או שילוחי לפגיעה בתובע ו/או בזכויותיו.

העסקה פוגענית, התעמרות ופגיעה בעבודת התובע ובשמו הטוב

5. במהלך חודש מרץ 2015 פנה לתובע מר ספי עובדיה, מי ששימש אז כראש מחלקת החדשות בגלי צה"ל, וביקש שייקח על עצמו את תפקיד ראש דסק התחקירים בתחנה.

6. התובע, נענה לבקשה ולאחר תהליך קליטה ביורוקרטי ארוך בתע"צ, שכלל פגישה קצרה גם עם דקל, החל בחודש יוני 2015 לשמש כראש דסק התחקירים בגלי צה"ל, בהיקף של חצי משרה, בשכר ברוטו של 7,070 ש"ח.

מצ"ב הסכם העסקה, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח א')

7. היקף שעות עבודת חידוש המחלקה, ביחד עם עבודת התחקירים והפעלת הכתבים שצוותו למחלקה והיו כפופים לתובע, עלה בהרבה על היקף משרתו של התובע, וכלל שעות עבודה רבות "סביב השעון", לרבות בסופי שבוע ובהיקף של 150 שעות עבודה בחודש, בממוצע. התפקיד כלל בין היתר קשר רצוף עם מקורות, איסוף פרטים ועבודות בתחקירים, הדרכת כתבים וליוויים, ניסוח התחקיר, העברתו לבחינת הייעוץ משפטי של התחנה, קשר שוטף עם הייעוץ המשפטי ושידור התחקיר בתכנית הרלוונטית או שאליה שובץ. בנוסף, שימש התובע בתפקידי עריכה והגשה בהתאם לדרישת הממונים עליו, וסייע גם בתהליכי ההכשרה של חיילים עתידיים המשרתים בקורסי ההכנה בתחנה.

8. בנוסף, המשיך התובע בהגשת התכנית "רבע ל... מעורב אזרחי" פעם בשבוע, למעשה ללא שכר שכן תפקידו כראש דסק תחקירים כשכיר, מנע המשך תשלום עבור הגשת התכנית כיועץ חיצוני לתחנה כפי שהיה רגיל קודם לכן.

9. עבודת התחקירים מלווה בקשיים לא מבוטלים והעוסק בה כפוף ללחצים בלתי פוסקים מגורמים מחוץ לכלי התקשורת בו הוא עובד, הן ממקורות והן מגורמים שעליהם מבוצעים תחקירים. הוא חשון לאיומי תביעות דיבה, מכתבי תלונה, איומים ממש ולחצים כמעט בלתי פוסקים. מעבר למורכבות זו ומעבר למורכבות הטכנית ולעומס הכרוכים בתפקיד גופו, מצא עצמו התובע, החל מתחילת 2016, במאבקים תמידיים גם עם מנהליו ואנשי התחנה, מאבקים שהחלו בהתגוששות ועימותים ועברו עד מהרה ל"מלחמות בוך" והטלת רפש בלתי פוסקת בו, הן באופן אישי והן באופן מקצועי.

10. כך ניצנים ראשונים להתעמרות בתובע ולפגיעה בתפקידו ובתפקודו העיתונאי ו/או המקצועי החלו כבר בחודש דצמבר 2015, עת ערך דסק התחקירים תחת ניהולו של התובע, תחקיר אודות מר ניר חפץ, ששימש דוברו של רה"מ ורעייתו, במקביל לתפקידו כדובר הליכוד. התחקיר חשף את העובדה שחוות הדעת שהגיש מבקר הפנים של הליכוד, טויחה במוסדות הליכוד. חוות הדעת קבעה שהעסקתו של מר חפץ במקביל, הן על ידי המפלגה והן על ידי בני הזוג נתניהו, נגועה בניגוד עניינים פסול. לאחר קבלת אישורי עריכה ואישורים משפטיים מגורמי התחנה המוסמכים, הוחלט שהתחקיר ישודר ביום 29.12.15. בסמוך לשידורו ולאחר עריכת התוכנית, התבקש התובע לעכב את השידור בנימוק ש"חפץ זה ענין רגיש".

11. באופן מפתיע, למחרת הבקשה התבקש התובע להעביר לדקל את טקסט השידור. למרות מורת הרוח מן הפגיעה באמון, מילא התובע אחר דרישת עורכיו והתחקיר שודר ביום 30.12.15.

12. במהלך חודש ינואר 2016 או בסמוך לכך, מונה ברזילי לשמש ראש מחלקת החדשות בתחנה. עד מועד זה נהנה התובע מהצלחה רבה בתפקידו, זכה לשבחים, אף מדקל, וכל תחקיריו שודרו במלואם.

13. החל ממועד זה ואילך החל התובע (כמו גם עובדים נוספים בתחנה - בכירים וזוטרים כאחד) לסבול מסביבת עבודה עויינת, התעמרות - לעיתים קיצונית ביותר, פגיעה מילולית, הצרת צעדיו והשפלתו ברבים ובעיני אחרים. כמו כן ואף אולי חשוב יותר – במעשיו, גרם ברזילי לתובע לסבול מניטור יתר, בקרה לא מקצועית ומיותרת, דקדקנות יתר והפגנת שליטה באופן בוטה, לא מקצועי בעליל, פוגע ומשפיל, אשר פגעו פגיעה קשה בעבודתו של התובע כראש דסק תחקירים וכעיתונאי.
14. בשלהי שנת 2015, קיבל התובע מידע ממקור מהימן ומשמעותי, לפיו נעשה ניסיון למכור את בית החולים הדסה (שהיה מצוי בקשיים כלכליים משמעותיים) לידי אדם אמיד מאוד המקורב לשלטון, במחיר נמוך, תוך הבטחת תפקיד יו"ר הדסה לידי רעייתו של אותו איש אמיד. המידע היה מבוסס וגובה בהקלטות.
15. לבקשתו של דקל, שאישר את העבודה על התחקיר, פנה התובע ביום 20.1.16 או בסמוך לכך, לברזילי וביקש לפרט באזניו על אודות התחקיר והראיות שהיו מצויות בידיו בשלב זה. להפתעתו כי רבה, מיד כשסיפר לברזילי מיהם המעורבים נשוא התחקיר, מיהר ברזילי לפסול בבטות ובנחרצות את התחקיר, וזאת בטרם שמע את פרטיו.
16. ברזילי הוסיף והביע את דעתו האישית לפיה טוב היה אם אותו גורם (קרי – נשוא התחקיר) היה רוכש את הדסה. התובע שהיה המום למשמע הדברים, ניסה להסביר את מכלול הבעיות האובייקטיביות שברכישה שכזו (מחיר נמוך, הסתרה מהציבור, העדר מכרז, ניגוד עניינים, מתן טובות הנאה ועוד), אך ברזילי היסה את התובע והטיח באזניו עלבונות באשר לעברו העיתונאי של התובע בהקשר של אותו גורם אמיד, ללא כל קשר למציאות ולעובדות.
17. נסיונות חוזרים של התובע להפיס את דעתו של ברזילי ולהסביר את עמדתו המקצועית, לא הועילו וברזילי המשיך להערים קשיים, לעיתים בצעקות ובבטות ולעיתים בנחת, אך תוך הכבדה מיותרת על עבודתו המקצועית של התובע, הכבדה שהגיעה עד כדי פגיעה אנושה בעבודתו של התובע.
18. התובע, שביקש למלא אחר חובתו העיתונאית המשיך להתעקש. בדיון בתחנה שהתקיים ביום 7.2.16 או בסמוך לו, הביעו שני בכירים בתחנה תמיכה ברורה בתחקיר. למשמע התמיכה, פנה ברזילי לתובע ודרש ממנו לחשוף את מקורותיו, וכל זאת בנוכחות אותם בכירים.
19. התובע נדהם, שוב, מהתנהלותו של ברזילי וסירב בתוקף לחשוף את מקורותיו, כל שכן לא בפני נוכחים נוספים. במהלך דין ודברים מלווה בצעקות של ברזילי, טען האחרון כי גם בפרשת ווטרגייט, וודוורד (הכתב) גילה לבן בראדלי (עורך הושינגטון פוסט) את זהותו של המקור שכונה "גרון עמוק". הבורות שהפגין ברזילי, העמיקה את תדהמתו של התובע אשר עמד בסירובו לחשוף את מקורותיו וברזילי המשיך לצעוק בסוג של טירוף אחוז אמוק כי אם המקור לא ייחשף, התחקיר לא ישודר וכי מצידו התובע יכול לעלות למעלה אל מפקד התחנה ולהודיע על התפטרותו על אתר.
20. התובע נותר המום מהדרישה הלא חוקית לחשוף את מקורותיו, ונותר איתן בסירובו לחשוף את המקור בפני ברזילי וכל שכן בפני נוכחים נוספים.

21. ויודגש – דרישתו זו של ברזילי מנוגדת לכל דין, היא מהווה פגיעה אנושה בעבודתו העיתונאית של התובע, ואילו היה התובע נענה לדרישה לא חוקית זו, היה בכך כדי לפגוע פגיעה קשה בשמו הטוב של התובע, ובמוניטין הרב שלו כעיתונאי חוקר בכיר.

22. בהמשך, דרש ברזילי כי התובע יחשוף את מקורותיו בפני דקל. התובע היסס אולם לאור היכרות קודמת, רבת שנים ואף אישית עם דקל, סוכם כי דקל ייפגש עם התובע ומקורותיו. בהסכמת המקור, נערכה ביום 19.2.17 פגישה בבית קפה ובמהלכה שמע דקל את הפרטים מכלי ראשון ואישר שוב שהתחקיר ישודר. דקל אף הביע שביעות רצונו מתפקודו של התובע.

23. למרות אישור התחקיר לשידור, רצף אירועים מקביל שפגע בתובע (ושעליו אמר דקל כי גורמים גם בתוך התחנה מניעים אותו), שאין לדעת אם הוא קשור לתחקיר (או לתחקיר אחר) או אם לאו, דחה את שידורו עד ליום 11.4.16, מועד בו כבר אבד עליו הכלח, לאחר שהודלף לרשת החברתית והפך גם ללא מקורי וגם ללא אקטואלי. כתוצאה מכך, נפגע הקשר בין התובע למקורותיו בתחקיר זה, קשר עליו הוא עמל שנים רבות. מקורותיו אף הדגישו בפני התובע כי לא עמד בהתחייבויותיו לגבי מועד הפרסום.

24. המקור הבהיר לתובע כי לא יעביר לו סיפורים נוספים כל עוד הוא עובד בגלי צה"ל - הן בגלל האופן בו נאלץ להחשף, והן בגלל העיכובים הרבים שנעשו "מעל ראשו" של התובע.

25. התובע המשיך לסבול מפגיעה מתמשכת בעבודתו ובאפשרות לעסוק כעיתונאי וראש דסק התחקירים בתחנה, מיחס מזלזל, בעיקר מצידו של ברזילי, כאשר מעת לעת נשברו שיאים. כך, ביום 29.5.16 או בסמוך לכך, אחרי אחד הפולואפים של אחד התחקירים על מר חפץ, זימן ברזילי את התובע אליו על אתר והודיע לו כי אל לו לבצע תחקירים נוספים על הליכוד ללא אישורו המיוחד. התובע זעם והשיב לברזילי שהוא יקיים את הנחייתו, אבל תחת מחאה משום שהוראה זו מנוגדת לצו מצפוני ולפרקטיקה המקצועית, והיא מהווה למעשה פגיעה קשה בעבודתו ובאפשרות תפקודו כעיתונאי וכראש דסק התחקירים בתחנה. התובע הדגיש כי שיקוליו בעת ביצוע תחקיר ושידורו הנם מקצועיים בלבד אולם דבריו לא הועילו ונותרו ללא מענה.

26. בסמוך לאחר מכן, בעת שיחה עם דקל אשר כללה גם תלונות על הלך הרוח והפגיעה המקצועית בעבודתו של התובע ובאפשרותו למלא תפקידו, אמר דקל כי ניר חפץ "לא ישכח ולא יסלח" לתובע על תחקיריו. התובע חש כי מכבש על חזהו, כמי שנותר לבד במערכה. למרות זאת, ולאור העובדה ששמו ופרנסתו חשובים לו, פעל התובע בנסיון להמשיך ולפעול גם בתנאים הבלתי אפשריים שנכפו עליו.

27. במקביל לדברים האלה, נוכח התובע לגלות, בדרך אגב, שבוטלו לו משמרות העריכה של תכנית הרדיו "בוקר טוב ישראל" מבלי שהודע לו דבר בענין. למעשה עבודת העריכה אותה נהג התובע לבצע אחת לשבוע הופסקה, והדבר נודע לו רק אחרי שכתבים מכלי תקשורת אחרים ביקשו את תגובתו לכך.

28. עוד ובנוסף, נהג התובע להחליף מעת לעת את הגבי' יעל דן בהגשת תכניתה "עושים צהריים" כאשר יצאה לחופשה, ועורכת התוכנית חזרה וביקשה שיעשה זאת. גם הגשה זו הופסקה ללא התרעה וללא הודעה מוקדמת ואו הודעה כלשהי. כאשר התובע ביקש לברר עם עורכת

התכנית מדוע הוא אינו מוזמן יותר להגשה, היא הבהירה לו כי היא מעוניינת להמשיך ולהזמין להגשת התוכנית, אך מנועה מלעשות זאת מכיוון שניתנה הוראה "מלמעלה" לזמן "שמות אחרים", כולל אנשים מחוץ לתחנה.

29. לאור זאת פנה התובע לברזילי בשאלה על אודות הפסקת זימונו ונענה בצורה גסה ומעליבה כי הוא אינו מתאים להגשה. התובע ביקש לברר את פשר הדבר, הזכיר כי עד כה קיבל מחמאות, אולם ברזילי פטר אותו בתשובה כי יש לו "קול לא טוב".

30. בהמשך שם לב התובע כי הוא "הוזז" גם מהגשה כמחליף של התכנית "יהיה בסדר", תוכנית התחקירים הצרכנית במחלקת התוכניות בתחנה. גם זאת מבלי שהודיעו לו על כך דבר, ועל אף שהמגיש אביב לביא ראה בו "מחליף קבוע" וכך הציג אותו. כאשר ניסה התובע להבין את פשר ההדחה הזו הוא נענה שברזילי הבהיר שהוא לא מגיש יותר בחדשות - ולכן הוחלט שלא יגיש גם במחלקת התוכניות.

31. התובע חש פגוע, הן על עצם הקיצוץ בעבודתו בתחנה, הן על הדחתו מביצוע עבודות שונות בתחנה, אך לא פחות ואולי אף יותר על האופן האגבי, בו הדבר נודע לו. התובע הבין כי ברזילי חרש מזימה כנגדו ופעל מאחורי גבו להשחיר את שמו ודמותו, הן האישית והן המקצועית ופעל לפגוע בשמו הטוב, במוניטין הרב שלו ובפרנסתו ושם אותו ללעג בפני חבריו, מכריו, מוקיריו, ועיתונאים מכלי תקשורת אחרים. לאור זאת ביקש התובע להיפגש עם דקל, אשר אותו הוא חשב לאיש מקצוע ראוי ועמית למקצוע אותו הוא מכיר שנים רבות.

32. בפגישה שהתקיימה עם דקל מספר שבועות מאוחר יותר, מחה התובע על היחס המשפיל והפוגעני, על הפגיעה הקשה בעבודתו ועל ההדחות. הנתבע 1 הבהיר כי מדובר בהחלטה של הממונים הישירים על התובע (החלטה שמעולם לא הועברה לתובע) ואין הוא מתערב בה, אך הסכים להאזין לתכניות בהגשתו על מנת לבחון את רמת השידור. זאת למרות שבעבר החמיא לו על אופן ההגשה. התובע העביר לדקל שתי תכניות להאזנה, אך הלה מעולם לא חזר אליו עם תשובה. התובע שב להגיש את התכנית "יהיה בסדר" פעם אחת נוספת בלבד.

33. במהלך שנת 2016 פורסמו בגלי צה"ל מספר תחקירים של התובע, שעסקו בטענות לשחיתות בקרב הקיימת לישראל. תחקירים אלו זכו לפרסום רב, גם בכלי תקשורת אחרים וקיבלו שבחים בתוך התחנה ומחוצה לה. במהלך חודש אוקטובר 2016 או בסמוך לכך, התלה התקרבות בין הנהלת קק"ל לבין מערכת החדשות בגלי צה"ל. התקרבות שכללה ביקורים של בכירים מקק"ל בתחנה ושבחים שברזילי השמיע באוזניו של התובע על בכירים בקק"ל.

34. עם השבחים הגיע גם מורת הרוח מהתחקירים שערך התובע על קק"ל. בתחילה ביקש ברזילי "להקטין מינון" בטענה שיש "יותר מדי" תחקירים על קק"ל, זאת ללא נימוק מקצועי או טענה כי התחקירים או האמור בהם אינו נכון. בלית ברירה, וככפוף למנהליו הסכים לכך התובע, למרות שדבר זה מנוגד לצו מצפוני, למקצועיותו ולתפקידו העיתונאי, מה שגרם לפגיעה בקשר גם עם מקורותיו לתחקירים אלו.

35. בהמשך הנחית ברזילי הוראה לפיה אין יותר תחקירים על קק"ל ללא אישורו המיוחד. התובע מחה על הצנזורה הנ"ל, הן בפני דקל והן בפני ברזילי אך ללא הועיל.

36. למרות היחס המשפיל לו זכה התובע מברזילי ודקל, הוא ביקש להמשיך לסייע במטלות שונות, מעבר לתפקידו ולמרות שלא קיבל על כך שכר. כך, בליל הבחירות בארה"ב, ביום 9.11.16, התנדב התובע לערוך את המשדר הלילי ולעלות לשידור כפרשן, בגלל ניסיונו בזירה האמריקאית כשליח העיתון "ידיעות אחרונות" שם בעבר.

37. לקראת השעה ארבע לפנות בוקר, כשהלך והתברר שטראמפ עומד לנצח באופן מפתיע מאד, ביקש המגיש, עידן קוולר, מהתובע להישאר ולהמשיך לשדר ביחד איתו את הפרשנויות כדי "להחזיק שידור". בשלב הזה היה קשה לאתר מרואיינים, שחלקם אך התעוררו לבוקר חדש ומפתיע והיו המומים מהתוצאות המסתמנות, וביקשו מעט זמן לעכל ולהבין את ההתפתחויות.

38. התובע והמגיש עידן קוולר, המשיכו לשוחח באולפן ביחד עם פרשן חיצוני שהוזמן במיוחד וכתבת חיילת. מעט אחרי השעה חמש לפנות בוקר החל ברזילי להשתלח בתובע באמצעות הואטסאפ באופן משפיל ביותר. ברזילי כתב לתובע בעוצמות יוצאות דופן של בוז וזלזול בין היתר; "לשתוק ולצאת מהאולפן", "שיעבד עליו", "השידור "פח", שהוא "לא טאלנט" ושהוא "חוצפן". הכל תוך כדי שידור.

39. למרות שכבר חשב כי חווה השפלות והתעמרות מברזילי בעבר, חש התובע מושפל באופן מיוחד, זאת לאור הניגוד המוחלט שבין איכות השידור שזרס באופן שוטף ומוצלח. התובע התקומם נגד הגישה והשפה המשפילה, תוך כדי שידור דינמי מאד, שכמובן לא היה בו כל פגם. התובע שטח בפני ברזילי הסבר מפורט על המתרחש בשידור והתנהלותו אך לא קיבל כל מענה. דקות לאחר מכן הגיע דקל לחדר החדשות ושאל האם יש בעיה בשידור, אולם הוא נענה על ידי גורמי ההפקה שהכל בסדר גמור. התובע הבין כי ברזילי ממשיך לזרוע הרס ולפגוע בשמו הטוב וכי דקל שותה בשקיקה את כל דברי ההבל והפגיעה המקצועית של ברזילי כלפי התובע.

40. גם בזה, לא תמה התעמרות של הנתבעת באמצעות דקל וברזילי בתובע. ביום 6.11.16 או בסמוך לו, שידר התובע בתכנית "בוקר טוב ישראל" (יומן הבוקר), תחקיר על האופן בו מעלימה חברת "סולל בונה" מקבוצת "שיכון ובינוי" מקרי מוות באתרי בניה בדו"חות ה"קיימות" המיועדים לציבור משקיעיה. ככל תחקיר, התחקיר שודר לאחר קבלת אישור של היעוץ המשפטי בתחנה ואישור העורכים וכן לאחר קבלת תגובות מאת הדוברת של שיכון ובינוי, ושידורן. בבוקר הפרסום התקשר ברזילי לתובע ובאופן מפתיע שיבח אותו על הסיפור, אך עד מהרה הוסיף ברזילי אזהרה לא להפוך את התחקיר ל"קמפיין". כפי שקורה פעמים רבות לאחר שידור תחקיר מגיעים מקורות נוספים או מצטבר מידע חדש על אותו אובייקט של התחקיר. כך, כעבור כיומיים שידר התובע תחקיר נוסף על טיוח תלונות חמורות של עובדים ב"שיכון ובינוי" ופיטוריהם באמצעות הסכמי השתקה.

41. כעבור כשבוע, ביום 15.11.16, פורסם "פולואפ" לתחקיר זה, אשר כלל הקלטות חדשות, קשות במיוחד, המעידות כי ההתעמרות בעובדים חושפי שחיתויות ב"שיכון ובינוי" היו שיטה.

42. למחרת היום נודע לתובע מהיועצת המשפטית של התחנה, אגב שיחה על דבר מה אחר, כי דוברת "שיכון ובינוי", אשר כאמור הגיבה באופן מלא על התחקירים ששודרו, שלחה לתחנה מכתב תלונה הכולל השמצות נגדו ונגד עבודת דסק התחקירים. ברזילי לא הודיע לתובע דבר על מכתב זה. לבקשתו של התובע העבירה היועצת המשפטית את המכתב לידי, אך הבהירה כי אין כל צורך במענה מצידו, כיוון שאין מדובר במכתב מעורך דין ואין מדובר באיום משפטי.

43. התובע יזם פניה לברזילי וקבל על כך שלא עודכן במכתב. בתגובה קיבל התובע מברזילי הוראה לא לשדר בזמן הקרוב "אף מלה על שיכון ובינוי עד שיתבהר המצב מולם". לתדהמת התובע, עד כמה שיכול היה עוד להיות בהלם מהתנהלות ברזילי, הוסיף ברזילי הוראה לעבור לבצע תחקירים על חברות אחרות, כאילו מדובר בהחלטה שרירותית המתבצעת ללא מידע מקדים. הוראתו הבלתי מקצועית של ברזילי הותירה את התובע ללא מילים.

44. ביום 25.12.16 או בסמוך לו, התברר לתובע, שחלק מהתשובות שקיבל מדוברות "שיכון ובינוי" לתחקיר השני שפירסם היו שקריות לחלוטין. התובע שדאג לבצע את תפקידו העיתונאי במקצועיות ככל שניתן, למרות התנאים הקשים, שלח לדוברת מספר שאלות כנהוג, עם בקשה להבהרה. כשעתיים לאחר מכן קיבל התובע הודעה בעלת אופי נוזף מברזילי אשר כללה הנחיה לא לשדר דבר על שיכון ובינוי בלי ידיעתו ולא לפנות אליהם בלי ידיעתו. בדיון ודברים שהמשיך לאחר מכן, שב ברזילי על הנחיותיו לזנוח תחקירים על קק"ל ושיכון ובינוי ולעבור לבצע תחקירים על חברות אחרות.

45. לאור הדברים הללו שוחח התובע עם היועצת המשפטית של התחנה אשר הבהירה כי אין מניעה משפטית להמשיך ולדווח על "שיכון ובינוי", אך הצעתה להיפגש במשותף עם התובע וברזילי נדחתה על ידי האחרון באופן נחרץ. תחת זאת שב ברזילי על הוראתו, ללא נימוק וללא פשר מקצועי כלשהו, לחדול מתחקירים וכן שב על הוראתו לבצע תחקירים על חברות אחרות, כאשר הפעם הוא גם נקב בשמה של "אפריקה ישראל" כתברה עליה הוא ממליץ לייצר תחקירים. התובע מחה על הגישה הלא-עיתונאית לפיה ישנן חברות מוגנות מחד ומאידך בקשה ליזום תחקיר ללא बदל של קצה חוט עיתונאי על חברות אחרות, אולם ללא הועיל. התובע שב וביקש להיפגש עם ברזילי כדי לדון בסוגיה - אך ברזילי, כהרגלו, חדל מלהשיב.

46. אם לא די באמור לעיל, ביום 11.1.17 או בסמוך לו פירסם התובע תחקיר בדבר טענות להפליה על רקע רומנטי בין פרופ' בכיר (ראש חוג) באוניברסיטה מסויימת, לראשת לישכתו. התחקיר היה רגיש במיוחד שכן ראש החוג הנו איש דתי, נשוי וראשת לישכתו נשואה בעת הרומן והתגרשה בין היתר, בעקבות הפרשה. לפרסום קדם תחקיר מתמשך ונרחב, ייעוץ משפטי צמוד ומדוקדק ביותר וניסוח עדין ככל שניתן של העובדות וזאת תוך שימת דגש לפן של ההפליה במינויה כראש לשכה והימנעות מהרקע "הצהוב" של הפרשה.

47. לאור הרגישות, הן האישית והן הציבורית, שכן האוניברסיטה הנ"ל מחזיקה בקו חברתי ומוסרי מסויים, התובע נחשף, באופנים שונים, למסרים אגרסיביים ביותר מצד דובר האוניברסיטה. הדובר לא הסתפק בכך ופנה גם לנתבעים 1 ו-2. לאור זאת, פנה ברזילי לתובע והודיע לו בצעקות ובבוז בולט כי לאחר שיחה ממושכת עם דובר האוניברסיטה, הוא השתכנע

שהתחקיר אינו נכון ובכוונתו להסיר את התחקיר מאתר התחנה. זאת ללא בדיקה, האזנה או התמצאות (אף לא בסיסית) בפרטי התחקיר ובראיות ובהתעלם מכך שהתחקיר לווה בייעוץ משפטי צמוד ואושר על ידו, ועריכה מדוקדקת, ואף בניגוד לעמדתה של היועצת המשפטית אשר סברה כי התחקיר מוגן משפטית. חוסר מקצועיותו של ברזילי והעדר הגיבוי לתובע, בלטו גם במקרה זה אך דומה היה כי מתחקיר לתחקיר נשברים שיאים, ברזילי מצנזר ופוגע אנושות בקשריו של התובע ואף בשמה הטוב של תחנת גלי צה"ל והכל על חשבון שמו הטוב, המוניטין ואפשרות פרנסתו של התובע.

48. התובע ביקש את התערבותו של דקל, והפציר בו כי יפגש עימו, אך הלה סירב להתערב בנימוק כי אין לו קול ואינו יכול לדבר. למחרת, הוא הגיש את תכניתו השבועית ברדיו. נסיונות של התובע להיפגש עם דקל, עלו בתוהו משך כחודשיים ותחושתו של התובע כי הוא נעזב לאנחות התחזקה והלכה והוא חש בודד במערכה. פניות ממקורות בגופי שלטון ובמקומות נוספים התגברו ועימן אמירות חוזרות כי הוא לא יקבל מהם יותר מידע.

49. המצב בתחנה הפך בכי רע. נדמה היה כי מחד דקל מאבד שליטה על המתרחש וזונח את כתביו לגחמותיו של ברזילי ומאידך הוא לא חדל משכירת כתבים חדשים ואנשי ציבור, חלקם חסרי ניסיון וחלקם מצויינים, אשר המשותף להם היה התאמה לעמדותיו של דקל (או את עמדותיהם של אחרים). העבודה המקצועית, המדוקדקת והמדוייקת הפכה לאיטה לחסרת משמעות וכתבים ועיתונאים רבים מצאו עצמם ללא גיבוי אל מול מקורותיהם ודוברים המאיימים. התובע שכאמור שימש כראש דסק תחקירים, דסק "מושך אש" באופן מובנה כאמור וכמפורט מעט לעיל, חש זאת בעצמו.

50. לאור זאת במהלך חודש ינואר 2017 או בסמוך לכך, התארגנה קבוצת עיתונאים, מגישים, עורכים ומפיקים בכירים ביותר, לרבות התובע, להתאחד לפעולה משותפת כדי להציל את התחנה ולמנוע המשך צנזורה, פגיעה בחופש העיתונות, השפלה וביזוי והתערבות של גורמים זרים בתכנים ובהגשה.

51. הפגישה הראשונה התקיימה בחשאי באחד הבתים, מתוך חשש כי עצם הפגישה תיחשב ל"בגידה" ו"מרד". עד כדי כך אוירת הפחד השתלטה על עובדי התחנה. בפגישה זו שטחו הכתבים זה באוזני זה את בעיותיהם, דאגותיהם, והפגיעה שהם חווים בעבודתם ובאפשרות לעבוד כעיתונאים חופשיים. המסר שעלה היה אחד - בגלי צה"ל קורה משהו רע מאד. הדגש היה בהתנהלות מערכת החדשות, כשמירב הטענות הישירות היו אל ברזילי, והטענות העקיפות אל דקל המאפשר את ההתנהלות הזאת ומתעלם מהתלונות הפרטניות לגביה.

52. בכדי להרחיב את הפעילות ולקבל גיבוי וגושפנקא רשמיים, פנו חברי הקבוצה אל נציגי ארגון עובדי צה"ל, נציגי ועד העובדים של גלצ ונציגי ארגון העיתונאים - וקבעו פגישה לתחילת חודש מרץ 2017 או בסמוך לו. בפגישה זו הוחלט לבקש פגישה בהולה עם דקל על מנת לשטוח בפניו את הטענות ולהסביר את חומרת המצב. בהתאם לכך, דבר ההתארגנות הובא לידיעת דקל ואכן נערכה פניה אליו בבקשה להיפגש, אולם פניה זו זכתה להתעלמות ולהתחמקות מצידו. לבסוף נקבעה פגישה ליום 23.3.2017, אך זו בוטלה ברגע האחרון מסיבות מצערות - אובייקטיביות.

53. בין לבין ובמקביל, עבודת העיתונות לא פסקה ובין היתר, ביום 2.3.17 או בסמוך לו, אושר לשידור ביומן הערב תחקיר אותו התובע ניהל על אודות האופן שבו מר עמיר פרץ פקד חברים למפלגת העבודה, תושבי שדרות באמצעות מתן תלושי קניה לרמי לוי. גם התחקיר הנ"ל אושר על ידי היועצת המשפטית בתחנה, וכן על ידי עורך יומן הערב ומגישה. בסמוך לפני השידור נודע לתובע, במקרה לחלוטין, משיחה אגבית עם עורכת מהדורת החדשות, כי הודיעו להם ש"מורידים את התחקיר". ניסיונות לברר מה קרה עלו בתוהו ורק מאוחר יותר התברר כי ברזילי הורה על כך בעקבות איום על תביעה.

54. עובדה זו, גרמה שוב, לאבדן אמון של מקורותיו של התובע בתובע ולפגיעה בשמו הטוב ובפרנסתו והובהר לו, שוב, על ידי המקור (המשמש בתפקיד בכיר ביותר) שזאת הפעם האחרונה שהוא מסכים לבלעדיות לגלי צה"ל והאמון בין המקור לתובע נפגע.

55. לאור זאת ובשמה של עיתונות מקצועית ואמינה, עשה התובע מאמץ לנסות ולשדר את התחקיר. בהידיינות-בכתב שנערכה במשותף עם היועצת המשפטית בתחנה אישר ברזילי את שידור התחקיר ביום 5 במרץ ביומן הבוקר. במהלך הלילה שלפני כן, קיבל התובע הודעת ווטסאפ מעורך התכנית לפיה ברזילי הורה שוב שלא לשדר את התחקיר, זאת ללא כל נימוק וללא כל הסבר, למעשה עד היום. למרבה ההשפלה נאלץ התובע לחזות כיצד עמיתיו באחד מערוצי הטלוויזיה מפרסם את התחקיר באכסנייתו כשבועיים מאוחר יותר. התובע הבין כי מקורותיו הפנימו כי הישועה לא תבוא ממנו, והחלו להעביר סיפורים לעיתונאים אחרים, בכלי תקשורת מתחרים.

התובע פוטר שלא כדין

56. תחת קיומה של אותה פגישה מבוקשת עם דקל (במסגרת התארגנות העיתונאים שפורטה לעיל), פנה זה האחרון לתובע וזימן אותו לפגישה ביום 23.3.17, או בסמוך לו. בשיחה זו הפתיע דקל ואמר לתובע כי למרות מקצועיותו וההערכה המקצועית שהוא רוכש לו, הוא נערך לסגור את דסק התחקירים בתחנה וכי הוא מבקש להכין אותו לכך שאין בכוונתו לחדש את חוזהו. דקל הוסיף וציין, מן הפה ולחוץ, כי יהיה "שימוע" והוא יפעל "by the book" והתובע יוכל לשטוח את טענותיו - אך אין לו ברירה והוא רוצה להעביר לתובע כמה הוא התאמץ למנוע את הגזירה - אך בשל קיצוצים שהושטו על התחנה (במסגרת תכנית תר"ש גדעון הצהלי"ת) הוא מחוייב לעשות כן. דקל ביקש להבהיר לתובע כי לא מדובר בשיקולים מקצועיים אלא בקיצוצים בלבד וכי אלמלא הקיצוצים הוא לא היה מפוטר. ניכר היה כי הפור נפל, ומהשיחה עלה למעשה באופן ברור כי הוחלט כבר שהתובע יסיים עבודתו, אך דקל ניסה ל"התפתל" בדבריו.

לקראת סיום הפגישה, דקל הוסיף והפציר בתובע מספר פעמים, לא להיאבק בהחלטה זו, לא "לשרוף גשרים" שכן מאבק בתחנה עלול לפגוע בו. הנתבע הוסיף ומנה שמות רבים של אנשים ששבו לתחנה ואף כאלו שעזבו תוך עמידה על זכויותיהם ולא ישובו לעולם. התובע נדהם מפניה זו, במעמד מוקדם שבו לכאורה עדיין אין אפילו החלטה רשמית, אך דברים אלה, של דקל, הוכיחו למעשה כי כל "הלך שימוע" שיערך, יערך מן הפה ולחוץ, שכן ההחלטה לסיים את תפקידו של התובע בתחנה, כבר התקבלה.

57. למרות שדקל ציין בפני התובע כי כל מטרתו היא להודיעו מבעוד מאוד ובכך אולי לאפשר לו להתארגן וכי רק בעוד כחודש יודיעו לו דבר, מספר ימים לאחר הפגישה, ביום 29.3.17, סמוך לערב חג הפסח, הועברה לתובע באמצעות ראש מחלקת משאבי אנוש הזמנה לשימוע ובה צוין שוב במפורש כי ההחלטה לזמנו הנה על רקע קיצוצים במסגרת תר"ש גדעון.

מצ"ב ההזמנה לשימוע, ללא תאריך, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח ב')

58. התובע הודיע לנתבעים כי הוא רואה בשימוע משחק מכור וכי למעשה ההחלטה כבר התקבלה, אך אישר את הגעתו על מנת להשמיע את טענותיו באופן מסודר.

59. ביום 19.4.17, ועל אף שההחלטה לפטר את התובע כבר התקבלה ולמעשה הודעה לו באותה הפגישה, התקיימה פגישה בלשכתו של דקל בתחנה ובה נכחו רבים בנוסף לתובע ובאי כוחו: נציגי ארגון העיתונאים, היועץ המשפטי לארגון אזוריים עובדי צה"ל המסונף להסתדרות, נציגי ועד העיתונאים והטכנאים בתחנה, היועצת המשפטית בתחנה ונציגי הפרקליטות הצבאית וכן ראש מדור סגל וראש מדור משאבי אנוש בתחנה. דקל פתח וביקש מהתובע להשמיע את דבריו, ציין כי הוא אמר לתובע את הדברים קודם לכן בצורה ברורה ויותר חשוב לו לשמוע את התובע.

60. במהלך השימוע, הבהיר הח"מ כי השימוע הינו מן הפה ולחוץ וכי למעשה ההחלטה נפלה וכי הנה בעיקרה על רקע אישי, על רקע תחקיריו ועל בסיס התארגנות העיתונאים לטובת התחנה כנגד ברזילי וכי למעשה כבר הודע לו על פיטוריו מהתחנה בפגישתו בחודש 3/17, עם דקל.

61. נציגי ארגון העיתונאים קבלו כנגד פגיעה בחופש העיתונות וצנזורה של תחקירים ונציגי ארגון עובדי צה"ל טען הפיטורין אינם חוקיים, כי ההסכם הקיבוצי חל על התובע וכי אל לתחנה לפטר עיתונאי, במיוחד כאשר לא מפורטים אנשים נוספים ואו ללא שחיפשו לו תפקיד אחר וכל שכן בימים של קליטת עובדים, שאז בוודאי אין לדבר על קיצוצים.

62. לאחר אותה ישיבה, נותר התובע באוויר. מחד גיסא, ידע התובע כי פוטר שכן "הליך השימוע" נועד בניסיון לכסות על פיטוריו על אתר שלא כדין, ומאידך גיסא, כל עוד לא נמסרה החלטה כתובה בעניינו, הוא עדין עובד התחנה.

63. לאור זאת, פנו התובע ובא כוחו לתחנה, בדרישה לקבל את ההחלטה נשוא "ישיבת השימוע".

64. למרות פניות חוזרות ונשנות, לא הועברה לתובע כל החלטה בעניינו וזאת בנימוק שנציגי הארגונים ביקשו דחיית מועד להשלים טיעונים.

65. רק ביום 7.5.17 הועבר לתובע פרוטוקול ישיבת ה"שימוע", ואז והתובע כאמור לא הופתע כלל, שכן אותו פרוטוקול כלל הודאת בעל דין מפורשת לפיה ההחלטה לפטר את התובע נפלה עובר לקיום הפגישה. פרוטוקול זה מתכתב עם הנאמר בפועל בתחילת הישיבה על ידי דקל.

מצ"ב פרוטוקול הישיבה מיום 19.4.17, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח ג')

66. כך, ביום 1.6.17, השלים עו"ד אסרף טיעון באמצעות מכתב מפורט המבסס את טענותיו וביום 26.4.17 העביר עו"ד אמיר באשא מכתב מטעם ארגון העיתונאים.

מצ"ב מכתבו של עו"ד אסרף מיום 28.5.17 ומכתבו של עו"ד בשה מיום 26.4.17 כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספחים ד' ו' – ה' בהתאמה)

67. למרות שהחלטה התקבלה זה מכבר, ערכו הנתבעת ו/או מי מטעמה ו/או חלקם, הצגה כמעט מושלמת אלא שכצפוי, ביום 4.6.17 הודיע דקל במכתב ארוך כי הוא החליט להמליץ על הפסקת עבודתו של התובע בשל קיצוצים בתחנה. אלא שמכתבו הארוך עליו חתום דקל, שדומה כי לא נכתב על ידו, הועבר לתובע באופן חלקי בלבד וגם החלקים שהועברו רצופים באי דיוקים מהותיים ואף מעוותים את המציאות והעובדות ונראה כי הוא אינו אלא חלק מאותה הצגה שנועדה לכסות על החלטה לפיטורין ללא שימוע כדין.

מצ"ב מכתבו של דקל מיום 4.6.17, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח ו')

68. בעקבות המלצתו של דקל וכצפוי וכן בהתאם להודעות לתקשורת שהוציאה התחנה בעניינו של התובע, הודיע ראש תע"צ לתובע ביום 4.6.17 כי העסקתו בראש דסק התחקירים בגלי צה"ל מופסקת בעילה מקצועית. במכתבו הנ"ל אין זכר לתירוץ בו עשה שימוש דקל לשם הפסקת עבודתו בגלי צה"ל.

מצ"ב מכתבו של ראש תע"צ מיום 4.6.17, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח ז')

69. עם קבלת ההודעה סיים התובע את תפקידו בגלי צה"ל וכן פסקה לאלתר הגשת תכניתו רבע למעורב אזרחי. כאמור וכמפורט לעיל, שמו הטוב של התובע, המוניטין האישי והמקצועי שלו נפגעו באופן קשה ביותר, שיחיה קשה לתקנו. שאלות קשות מאוד מרחפות מעל הפסקת עבודתו של התובע בגלי צה"ל.

חוות דעת

70. פרטי המקרה, ובעיקר אופן ההתנהלות ביחס לצנזור תחקירים, פגיעה בעבודת התובע כעיתונאי ותחקירן, הובאו לפתחו של פרופ' משה נגבי, מומחה לתקשורת ולאתיקה עיתונאית, אשר חיווה דעתו וקבע כי העסקתו של אבנר הופשטין היתה בלתי מקצועית, פוגענית ולוותר בהתעמרות, הן אישית והן מקצועית:

"הפרטים שפורטו לעיל (ולהבנתי, על-פי מר הופשטיין, מדובר בדוגמאות בלבד), מעלים תמונה קשה ומטרידה ביותר של התנהלות עיתונאית קלוקלת, שרירותית, מצנזרת ופוגעת בחירותו של מר הופשטיין כעיתונאי וכעובד. התנהלות הממונים על שידורי החדשות בגלי צה"ל כלפי אבנר הופשטיין (להלן – התובע), כפי שהוא מגולל אותה, סותרת בעיני בעליל את כללי האתיקה העיתונאית (המחייבים לא רק אותו אלא גם את מנהליו), וממילא גם פגעה ופוגעת בחירות העיתונאי וממילא גם בזכות הציבור לדעת."

71. פרופ' נגבי מפרט כי העסקתו של התובע לוותר בצנזורה עצמית (מצד הממונים עליו), בפגיעה בחופש הדעות ובכניעה ללחצים חיצוניים והכל באיצטלה של שיקולי עריכה. פרופ' נגבי קובע כי לעורך כלי תקשורת או למעסיק בתחום התקשורת אין זכות ו/או סמכות לצנזר תחקירים אלא משיקולים עיתונאיים מקצועיים בלבד. המומחה קובע כי מהפרטים שנמסרו לו עולה

תמונה קשה ששיקולי צנזורה פסולים וכניעה ללחצים, הם שהביאו לפסילת תחקירים ולא שיקולים מקצועיים:

"ראש דסק תחקירים תפקידו לערוך תחקירים ולפרסמם, על פי כללים אתיים, משפטיים ומקצועיים ואין לערוך רשות לצנזר תחקירים אלא משיקולים אלה. מהאמור עולה הרושם הברור של שיקולים פסולים וכניעה ללחצים ולא שיקולים עריכה מקצועיים. זאת גם על רקע הסיקור הנרחב והאוהד שניתן לקק"ל ואף עריכת ביקורים של הגוף המבוקר בתחנה, ההמלצה התמוהה לחקור את התנהלות מתחרי "שיכון ובינוי" (לכאורה ללא כל קצה חוט של מידע המצדיק זאת), היעדר הנמקה כלשהי לאיסור העיסוק בעמיר פרץ, וכמובן והערתו-רמיזתו של מפקד גל"ץ לתובע כי ניר חפץ "לא שוכח ולא סולח".

72. המומחה מוסיף וקובע כי עבודת התחקירים היא ליבת העיתונות ועל מנת לבצע באופן תקין על העורכים להעניק גיבוי מקצועי לעיתונאי ובוודאי שלא להפריע לו בעבודתו. כניעה ללחצים וצנזר תחקירים, העלבה ואי מתן גיבוי יותר אפקט מצנן הפוגע גם בשמו ובמקצועיותו של העיתונאי מבצע התחקירים. דברים אלו חמורים במיוחד כאשר הם מתרחשים בתחנת רדיו ציבורית המכשירה עיתונאים לעתיד שכן במקום להתחנך לגילוי, לחופש מידע ולזכות הציבור לדעת הם לומדים לצנזר ולהסתיר מקיר שחיתות:

"כאמור התחקירים שהם נשמת אפה ותכלית קיומה של העיתונות החוקרת. רושם היוצר אפקט מצנן כזה חמורים במיוחד כאשר מדובר בתחנה המתיימרת לחנך את דור העיתונאים הבא של ישראל ואכן כך קרה כך, למשל, לדברי אבנר, באחד המקרים הצהיר ראש מערכת החדשות בריש גלי בדסק החדשות, בנוכחותו של אבנר וחיילים רבים כי אין צורך בתחקירים על חברות גדולות, ואף הדגיש כי "החלטנו שאין יותר תחקירים על קק"ל"

73. פרופי נגבי קובע כי התנהלות עורך באופן בלתי מקצועי, בתחום העיתונות מהווה לא רק פגיעה בחופש העיתונות והדמוקרטיה אלא פגיעה בעיתונאי עצמו כעובד, פגיעה בשמו הטוב ופגיעה בקשריו עם מקורות ואמון הציבור בו:

"כאשר מעיינים בהשתלשלות האירועים שאבנר מגולל מתעורר הרושם הברור והקשה שההתנהלות כלפיו מצד ההנהלה סותר וסותרת בעליל את הכללים האמורים ואת הערכים המקצועיים והדמוקרטיים שאותם נועדו לשרת. לפי דבריו של הופשטיין הנימוק החוזר, כאשר היה נימוק, הנו "שיקולי עריכה" או שלא ניתנו נימוקים כלל. ייתכן גם שבית הדין הנכבד ימצא שיש בהתנהלות האמורה העסקה פוגענית בניגוד לדיני העבודה (שפסיקת ביה"ד לעבודה כבר הכירה באיסור עליה, אף בטרם עיגון מפורש בחוק), אך כאן הפגיעה כאמור אין רק בזכויותיו של העובד עצמו לעצמאות במילוי תפקידו ולהימנע מפעולות סרק או לפגיעה בשמו הטוב בפני הציבור, מקורותיו ומבוקריו, אלא באתיקה העיתונאית הבסיסית ובזכות הציבור לדעת."

74. המומחה מסיים בקריאה, כמעט נואשת, לשמירה על מקצוע העיתונות ולשמירה על העיתונאים, מקום בו אנו חווים תקופה של פגיעה בהם:

"מקצוע התחקירים הוא מן הקשים שיש בעולם העיתונות. באופן טבעי העיתונאי החוקר חשוף להתקפות מצד נשוא תחקיריו. העיתונאי החוקר זקוק לגיבוי ולהגנת מנהליו, אף מעבר לכל עיתונאי אחר וכאן נדמה שאבנר היה בחזית, גם עם מבוקריו וגם עם מנהליו שצידדו פעמים לא מעטות במבוקרים למרות גיבוי משפטי ומקצועי שקיבל בתוך התחנה. יחד עם זאת מעטים מאד העיתונאים המוכנים להסתכן בקריאת התגר הזאת. התובע הוא אחד מהם, ומאחר שאני מייחס חשיבות ערכית רבה לסוגיות שהוא מעורר בתביעתו, ולהזדמנות שהוא נותן לבית הדין הנכבד ללבנן ולהכריע בהן, נעניתי ברצון לחוות את דעתי בנושא, בתקווה שתועיל לשופטים בליבון ובהכרעה."

מצ"ב חוות דעתו של פרופ' נגבי מיום 28.9.17, כחלק בלתי נפרד מכתב התביעה (נספח ח')

טענות התובע

75. התובע טוען כי מקצוע העיתונות בכלל והתחקירים בפרט הינו בנשמת אפה של הדמוקרטיה.
76. התובע טוען כי אין לו לעיתונאי דבר מלבד שמו הטוב והאמינות שהציבור רוכש לו.
77. התובע טוען כי המוניטין הרב שלו, ושמו הטוב, הינם פועל יוצא של מקצועיותו רבת השנים, בעבודתו העיתונאית.
78. התובע טוען כי הועסק בגלי צה"ל בהעסקה לא מקצועית, העסקה פוגענית, מצנזרת ו/או הנכנעת ללחצים חיצוניים.
79. התובע טוען כי הנתבעת ו/או מי מטעמה, הפרו את כללי העיתונות, הפרו את האתיקה המקצועית, וכפו עליו צנזורה לא מקצועית ו/או לא מנומקת ו/או בנימוקים שקריים ו/או פחדניים.
80. התובע טוען כי בהעסקתם אותו באופן לא מקצועי, פגעו הנתבעת ו/או מי מטעמה בשמו הטוב ו/או באמינותו של התובע, הן בעיני הציבור והן בעיני מקורותיו ו/או מסוקריו ו/או אמצעי תקשורת אחרים ו/או עיתונאים אחרים.
81. התובע מוסיף וטוען כי ההעלבות החוזרות, הפגיעה האישית והמקצועית בו, הצעקות ו/או ההתעמרות הבלתי פוסקת הקשתה עליו את ביצוע עבודתו ואף הביאה לדי צנזור עצמי ולפגיעה בשמו הטוב כעיתונאי וכאדם, מקום בו הוא מצא עצמו דוחה מקורות ופרסומים על מנת שלא להתמודד עם מנהליו, הנתבעת ו/או מי מטעמה.
82. התובע מוסיף וטוען כי במקום לסייע לו ולגבות אותו ואת עבודתו, מצא עצמו התובע בחזית אחת מול מנהליו, הנתבעת ו/או מי מטעמה, כמו גם מול נשואי תחקיריו.

83. התובע טוען כי ברזילי נהג בו באופן גס, בוטה, מתעמר ומזלזל ומנע ממנו פרסום תחקירים בניגוד לעמדות מקצועיות בתוך התחנה וללא כל נימוק מקצועי.
84. התובע טוען כי צנזור תחקירים ו/או הורדת כתבות ו/או הפסקת ביצוע תפקידים ללא מתן הודעה מוקדמת ו/או ללא מתן הודעה כלשהי, מהווה פגיעה קשה בשמו הטוב ומהווה יחס מזלזל, בלתי מוצדק ואף התעמרות בעבודה.
85. התובע טוען כי פיטוריו כמפורט לעיל, מבלי שניתנה לו זכות אמיתית לשימוע כדין, מהווה מעשה שלא בתום לב ופיטורין שלא כדין.
86. התובע טוען כי פיטוריו על אתר, היעדר השימוע כדין, והתנהלות הנתבעת ו/או מי מטעמה בכל הנוגע לכך, נעשו בחוסר הגינות, בחוסר סבירות ובחוסר תום לב.
87. התובע טוען כי מכל המתואר לעיל עולה באופן מובהק כי הנתבעת ו/או מי מטעמה לא ערכו לתובע שימוע כלל, ובכל מקרה לא ערכו לתובע שימוע בתום לב, בנפש חפצה, תוך שקילת טענותיו של התובע.
88. התובע טוען כי פיטוריו כאמור, נעשו בחוסר תום-לב קיצוני, תוך השפלתו ורמיסת כבודו וזכויותיו.
89. התנהלות הנתבעת ו/או מי מטעמה כאמור נעשתה בחסות ותוך ניצול חוסר השוויוניות ביחסים בין הצדדים, והערכתם (של הנתבעת ו/או מי מטעמה) שמפאת היות התובע עובד בשכר לא גבוה, יגרום לתובע לוותר על זכויותיו ולהימנע מנקיטת הליכים משפטיים.
90. התובע טוען כי הנתבעת ו/או מי מטעמה נמנעו מלקיים לו הליך שימוע אמיתי עפ"י הדין, פיטרו אותו על אתר, תוך רמיסת כבודו וזכויותיו.
91. בנסיבות העניין, בין היתר, נסיבות פיטוריו של התובע, תפקידו הבכיר בנתבעת כראש דסק תחקירים ומשך העסקתו בנתבעת, מתבקש כבוד בית הדין לחייב את הנתבעת בפיצוי בגין היעדר שימוע, פיטורין שלא כדין ולא בתום לב, בסך של 84,840 ₪, השקול לשכרו של התובע במשך 12 חודשים.
92. פיטוריו של התובע בנסיבות שתוארו לעיל, ואיבוד מקום עבודתו, הסבו לו עגמת נפש רבה ביותר.
93. פיטוריו של התובע בנסיבות שפורטו לעיל, והפגיעה הקשה בעבודתו כעיתונאי חוקר במהלך עבודתו בנתבעת, פגעו פגיעה קשה בשמו הטוב ובמוניטין הרב של התובע.
94. התובע מעריך את הפגיעה בשמו הטוב ובמוניטין הרב שלו, לרבות פיצוי בגין ההתעמרות המתמשכת של הנתבעת ו/או מי מטעמה בו, בסכום של 500,000 ₪.
95. עד למועד הגשת כתב התביעה, לא שילמה הנתבעת לתובע את הסכומים המגיעים לו, בשל סיום עבודתו בנתבעת, את הסכומים שיפורטו להלן -

לאחר פיטוריה שלא כדון, העבירה הנתבעת לתובע פיצויי פיטורין בסך כולל של 10,700 ₪ בלבד, וזאת בדרך של אישור לחברת הביטוח לשחרור כספים לתובע.

התובע עבד בנתבעת כאמור, במשך עשרים וארבעה חודשים, ולפיכך סך פיצויי הפיטורין המגיעים לתובע, לאור תקופת עבודתו בנתבעת, הם כפי שיפורט להלן –

$$8,400 \text{ ₪} \quad X \quad 24 / 12 \quad = \quad 16,800 \text{ ₪}.$$

לפיכך, נותרה הנתבעת חייבת לתובע את הסך של 6,100 ₪ בגין ההפרש בין הסכום ששחרר עבור התובע לבין סך פיצויי הפיטורין להם זכאי התובע.

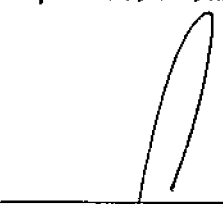
לסכום זה יש להוסיף פיצויי הלנת פיצויי פיטורים עפ"י הדין.

96. התובע שומר לעצמו הזכות להוסיף /או לצרף כל חוות דעת מקצועית /או כל מסמך ככל שיידרש.

97. כל הטענות בכתב תביעה זה נטענות במצטבר או לחלופין או בהשלמה האחת את רעותה הכול לפי העניין /או הקשרם של דברים.

98. לכבוד בית הדין הסמכות המקומית לדון בתובענה.

אשר על כן מתבקש כבוד בית הדין להזמין לדין את הנתבעת ולחייבה לשלם לתובע את סכומי התביעה בהתאם לפסיקת בית הדין וכל זאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה ועד ליום התשלום בפועל וכן הוצאות משפט, שכ"ט עו"ד ומע"מ עליו כחוק.

משה בן - דוד, לעו"ד
ב"כ התובע